

BOSHLANG'ICH SINFLARDA INGLIZ TILINI O'QITISHNING YANGICHA USLUBLARI

Valijonova Nafosatxon Otabek qizi

Namangan davlat universiteti Ingliz filologiyasi fakulteti Xorijiy til va adabiyoti yo'nalishi XTA-AU-21 guruh talabasi

Annotatsiya: Ushbu maqolada o'zaro bog'liqlik kuchayib borayotgan dunyoda ingliz tilini bilish yosh o'quvchilar uchun zarur bo'lib qoldi. Boshlang'ich sinflarda ingliz tilini o'rgatish nafaqat o'quvchilarni qiziqtiradigan, balki ularning turli xil o'rganish uslublariga mos keladigan innovatsion usullarni ham talab qiladi. Bu erda biz boshlang'ich maktab o'quvchilariga ingliz tilini o'rgatishning yangi va samarali usullarini ko'rib chiqamiz.

Kalit so'zlar: Nutq, viktorinalar, interfaol mashqlar, rolli o'yinlar, hikoya, adabiyot to'garaklari, onlayn viktorinalar, lug'at, grammatika.

Аннотация: В этой статье во все более взаимосвязанном мире знание английского языка стало необходимостью для молодых учащихся. Преподавание английского языка в начальных классах требует инновационных методов, которые не только привлекают учащихся, но и учитывают их различные стили обучения. Здесь мы рассмотрим новые и эффективные способы преподавания английского языка ученикам начальной школы.

Ключевые слова: Говорение, викторины, интерактивные упражнения, ролевые игры, рассказ, литературные кружки, онлайн-викторины, лексика, грамматика.

Abstract: In this article, in an increasingly interconnected world, knowledge of the English language has become a necessity for young learners. Teaching English in elementary grades requires innovative methods that not only engage students, but also accommodate their different learning styles. Here we look at new and effective ways to teach English to elementary school students.

Keywords: Speaking, quizzes, interactive exercises, role-playing, story, literature clubs, online quizzes, vocabulary, grammar.

Hozirda ta'lif metodlarini takomillashtirish sohasidagi asosiy yo'nalishlardan biri interfaol ta'lif va tarbiya usullarini joriy qilishdan iborat. Barcha fan o'qituvchilari dars mashg'ulotlari jarayonida interfaol usullardan borgan sari kengroq foydalanmoqdalar. Interfaol usullarni qo'llash natijasida o'quvchilarning mustaqil fikrlash, tahlil qilish, xulosalar chiqarish, o'z fikrini bayon qilish, uni asoslagan holda himoya qila bilish, sog'lom muloqot, munozara, bahs olib borish ko'nikmalari shakllanib, rivojlanib boradi. Interfaol ta'lif o'quvchilarning ishtiropi va faolligiga urg'u beradi. Guruhlarda muhokama qilish, rolli o'yinlar va interfaol hikoyalari o'tkazish kabi usullar o'quvchilarga o'quv jarayonida faol ishtirop etish imkonini beradi. Masalan, o'qituvchilar kichik guruhlardagi tadbirlarni tashkil qilishlari mumkin, bunda o'quvchilar o'qigan hikoyasi asosida dialoglar yoki qisqa

o'yinlar yaratadilar. Bu nafaqat ularning nutq qobiliyatini oshiradi, balki jamoaviy ish va ijodkorlikni rivojlantiradi.

Texnologiyalar integratsiyasi, sinfda texnologiya integratsiyasi an'anaviy o'qitish usullarini o'zgartirdi. O'quv ilovalari, onlayn o'yinlar va interaktiv doskalar ingliz tilini o'rganishni yanada qiziqarli qiladi. Masalan, Duolingo kabi til o'rganish ilovalari yoki so'z boyligini oshirishga qaratilgan o'yinlar o'quvchilarni sinfdan tashqarida mashq qilishga undashi mumkin. Bundan tashqari, videolar va multimedia taqdimotlarini o'z ichiga olish vizual o'quvchilarga yordam berishi va til tushunchalarini mustahkamlashga yordam beradi. Loyihaga asoslangan ta'lim o'quvchilarni loyihamor orqali real muammolar va muammolarni o'rganishga undaydi. Ingliz tili darsida o'quvchilar mavzuni o'rganish, taqdimot yaratish yoki hikoya yozishni o'z ichiga olgan loyiha ustida ishlashlari mumkin edi. Bu usul nafaqat ularning til ko'nikmalarini yaxshilaydi, balki tanqidiy fikrlash va hamkorlik ko'nikmalarini rivojlantiradi. Masmunli loyihamor ustida ishlash orqali o'quvchilar ingliz tilini o'rganishning amaliy qo'llanilishini ko'rishlari mumkin.

Hikoya va adabiyot to'garaklari. Hikoyalar tilni o'zlashtirishda kuchli vositadir. O'quvchilarni turli xil hikoyalar bilan tanishtirish orqali o'qituvchilar so'z boyligini, tushunish va tinglash qobiliyatlarini oshirishi mumkin. O'quvchilar kichik guruhlarda kitob o'qib, muhokama qiladigan adabiyot to'garaklari chuqurroq tushunish va tanqidiy fikrlashga undaydi. O'quvchilar navbatma-navbat muhokamalar olib borishlari, boblarni umumlashtirishlari yoki xarakter motivlarini o'rganishlari mumkin, bu esa o'qishga bo'lgan muhabbatni uyg'otadi va til ko'nikmalarini mustahkamlaydi. Gamifikatsiya o'quvchilarni rag'batlanirish uchun o'quv jarayoniga o'yinga o'xshash elementlarni kiritadi. O'qituvchilar ingliz tilini o'rganishni qiziqarli qilish uchun viktorinalar, tanlovlardan mukofotlardan foydalanishlari mumkin. Masalan, topshiriqlarni bajarish yoki darsda qatnashish uchun ball tizimidan foydalanish o'quvchilarni faolroq qatnashishga undashi mumkin. O'quv stol o'yinlari yoki onlayn viktorinalar lug'at va grammatikani o'ynoqi tarzda mustahkamlash uchun samarali vosita bo'lishi mumkin. Kommunikativ tilni o'qitish til o'rganishning asosiy vositasi sifatida o'zaro ta'sirga urg'u beradi. Bu usul o'quvchilarni dialog, rolli o'yinlar va guruh muhokamalari orqali real hayotdagi muloqotga undaydi. Faqat grammatik aniqlikka emas, balki mazmunli muloqotga e'tibor qaratish orqali bolalar nutq va tinglash qobiliyatlarini tabiiy ravishda rivojlantiradilar. Hikoya, tengdoshlar bilan suhbatlar va hamkorlikdagi loyihamor kabi tadbirlar o'quvchilarga ingliz tilini o'z hayotlariga mos kontekstlarda mashq qilish imkonini beradi. Vazifaga asoslangan tilni o'rgatish o'quvchilardan aniq natijalarga erishish uchun ingliz tilidan foydalanishni talab qiladigan mazmunli vazifalarni bajarishga qaratilgan. Ushbu yondashuv nafaqat o'rganishni yanada qiziqarli qiladi, balki o'quvchilarga tildan foydalanishda amaliy tajribani ham beradi. Masalan, vazifa sinf tadbirini rejalashtirishni o'z ichiga olishi mumkin, unda o'quvchilar rollarni muhokama qilishlari, taklifnomalar yaratishlari va o'z g'oyalarini ingliz tilida taqdim etishlari kerak. Vazifalarga e'tibor qaratish orqali o'quvchilar tildan shunchaki akademik mavzu sifatida emas, balki muloqot vositasi sifatida foydalanishni o'rganadilar.

Sinfda multimedia va texnologiyaning integratsiyalashuvi ingliz tilini o'rgatish uslubini o'zgartirdi. Interfaol doskalar, til o'rganish ilovalari va ta'limga oid o'yinlar kabi vositalar yosh o'quvchilar o'rtasida faollik va motivatsiyani oshirishi mumkin. Masalan, video va qo'shiqlardan foydalanish lug'atni o'zlashtirishni yanada yoqimli qiladi, til o'rganish ilovalari esa shaxsiy amaliyot imkoniyatlarini taqdim etishi mumkin. Bundan tashqari, onlayn platformalar dunyoning turli burchaklaridan kelgan tengdoshlar bilan muloqot va hamkorlikni osonlashtirishi mumkin, bu esa o'quvchilarga haqiqiy dunyo tilidan foydalanishning ta'mini beradi.

Xulosa qilib aytadigan bo'lsak, interfaol o'qitish usullari ingliz tilini o'rganishda faol ishtirot etish va faollikni oshirish uchun zarurdir.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI:

1. Xoshimov O., Yoqubov I. Ingliz tili o'qitish metodikasi. T., - 2003
2. Bekmuratova U.B. "Ingliz tilini o'qitishda innovatsion texnologiyalardan foydalanish" mavzusida referat. 2014.
3. U.Q. Maktabgacha ta'lim tizimida xorijiy tillarni o'qitishning o'ziga xosxususiyatlari va unda interfaol usullardan foydalanishning imkoniyatlari. Zamonaliviy ta'lim jurnali. -T., 2014
4. Jalolov J.J., Makhkamova G.T., Ashurov Sh.S. English Language Teaching Methodology. – T.: Fan va Texnologiyalar, 2015
5. John Adams || Analysis of retirement age in different countries of the world. London 2017.
6. <http://www.my.gov.uz>.
7. www.ziyouz.com kutubxonasi
8. www.wikipedia.uz